

Якщо мати під час вагітності вживає алкоголь, імовірність порушень у розвитку плода та ризик викидня значно підвищується. Плацента, яка виконує захисну функцію для плода, не може переробляти алкоголь, тому останній потрапляє в кров плода. Оскільки печінка плода розвинена недостатньо, вона також не у змозі розщеплювати алкоголь, у результаті чого він впливає на плід більшою мірою на дитину, аніж на матір. Коли алкоголь досягає мозку плода, утворення нервових клітин зупиняється, тому мозок росте повільніше і функціонує гірше. Ризик таких ускладнень тим більший, чим молодший вік жінки.

Вплив на внутрішні органи. Алкоголь порушує структуру клітин печінки, призводячи до переродження її тканин. При систематичному споживанні спиртного жирів зміни в клітинах печінки призводять до омертвіння печіночної тканини – розвивається цироз печінки, що майже завжди пов'язано з хронічним алкоголізмом. Ураження клітин печінки призводить до порушення білкового і вуглецевого обміну, синтезу вітамінів і ферментів.

Алкоголь «роз'їдає» слизову оболонку стравоходу, шлунка, порушує секрецію і склад шлункового соку, що ускладнює процес травлення, і, врешті-решт, несприятливо відбивається на рості і розвитку підлітка.

Висновки:

- Можна припинити вживати алкоголь на деякий час до поступового зменшення кількості його вживання загалом.
- Можна менше купувати спиртного та використовувати якомога слабші напої.
- Радимо не обирати собі «улюбленого» напою.
- Стежте за тим, щоб поїсти, якщо довелося вживати алкоголь.
- Не вживайте алкоголь після опівночі.
- Навчіть казати: «Ні, дякую» і поважайте «ні», яке сказали інші.

ДУХОВНО-МОРАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ БЕЗПЕКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

С.В. ІГЛІДАН

*Державний заклад Южно-український національний педагогічний університет
імені Костянтина Дмитровича Ушинського,
Одеса, Україна*

Проблема соціокультурної безпеки на зламі ХХ-ХХІ століть входить до числа актуальних на ряду з духовно-моральними та соціально-правовими питаннями. У соціокультурній сфері знаходять відображення, почуття і настрої людей, усвідомлюються інтереси, суспільна свідомість і його форми – філософія (мистецтво, культура, політика, наука, релігія, правові і моральні норми); суспільні та особистісні відносини (праця, здоров'я, побут, дозвілля) пов'язані з духовною сферою.

Соціокультурна безпека майбутніх учителів складає систему умов, яка забезпечує збереження і захищеність життєво-важливих параметрів (перш за все культурного, етичного та інтелектуального характеру), в межах історичного розвитку. Вихід за ці рамки, норми, призведе до розпаду держави, нації, як цілісної системи у зв'язку руйнування його духовно-моральних основаній. Даний феномен являється одним з головних у системі понять теорії соціології, та складає основну складову категорії національної безпеки держави.

Пріоритетну увагу займають питання захисту психофізичного і соціального здоров'я особистості, тоді як, питанням захисту духовної складової людської особистості (духовно-морального здоров'я) не приділяється достатньої уваги.

До актуальних загроз духовно-морального здоров'я у XXI столітті, низка вчених, як В. Барановський, О. Запесоцький, О. Лановий та А. Линенко відносять слідує чинники:

- духовно-ціннісна криза, та девальвація вищих духовних цінностей;
- поява інформаційних технологій для маніпулювання свідомістю громадян, в інтересах окремих політичних та інших груп;
- духовна маргіналізація, відсутність духовно-релігійної, культурної та громадянської самоідентифікації значної частини населення;
- вимивання національних і традиційних цінностей українського народу та нав'язування масовій свідомості примітивних улітарних смислів існування у наслідок глобалізаційних і модернізаційних процесів.

Актуальність з проблем формування соціокультурної безпеки у майбутніх учителів відображені в наукових працях: Л. Антонова, Л. Полюшкевич, А. Лановенко, А. Линенко, Б. Мейснер, Т. Новікова та К. Хорн. Питаннями духовного, соціального здоров'я майбутніх педагогів займалися зарубіжні та вітчизняні вчені: Т. Башкирева, Л. Горяна, В. Колесов, Е. Приступа та ін.

До найвищих цінностей людини можна віднести життя і здоров'я. Це такі духовні блага, які людина ні подарувати, ні купити ні за які гроші не може. Безпека життя і безпека здоров'я людини набувають особистої уваги не тільки політиків, соціологів, а і наукової думки.

Соціокультурна безпека багатогранна. Вона виражається в нормах закону, моралі, соціальних інститутів, в економічних можливостях, соціальним становищем людини або групи. Л. Антонова визначає, що соціокультурна безпека складає основу розвитку суспільства, забезпечує стійкий стан соціуму, оптимальне задоволення потреб народу, якість життя, створення умов для розвитку особистості з урахуванням соціокультурних особливостей країни та відтворення [1].

Під соціокультурною безпекою майбутніх учителів ми розуміємо - здатність особистості захистити свій внутрішній світ, свою систему цінностей, від впливу факторів, які перевищують нормативно допустимі рівні культури, а також негативно впливають на розвиток процесів у системі «людина-культура».

Одним з формуючих компонентів соціокультурної безпеки являється духовно-моральне здоров'я майбутніх учителів. Духовно-моральне здоров'я залежить від духовного світу особистості, зокрема власної культури. Воно

охоплює наступні сфери діяльності людини: освіта, наука, мистецтво, релігія, мораль, етика.

Виховання духовно-морального здоров'я особистості майбутнього вчителя, вже з перших років навчання слід посідати головне завдання у педагогічному процесі.

Духовність - ядро культури особистості. Духовний розвиток характеризується багатством інтелектуального та емоціонального потенціалу особистості, високим моральним розвитком, постійне прагнення до саморозвитку. Потреба в духовно-моральному вдосконаленні, в задоволенні почуття прекрасного формують людину, як неповторну особистість. Тоді, як мораль виступає у формі суспільної свідомості, що спрямована на ствердження самоцінності людини, та керує поведінкою людини.

На думку В. Мікрюкова, у нашому суспільстві відбувається війна нового покоління, «інформаційна війна», в якій бойові дії здійснюються без використання військової техніки. В основі безпеки від неї, він покладає принцип захищеності не тільки національних інтересів країни, але й життєво важливих інтересів особистості, суспільства і держави на збалансованій основі) в інформаційній сфері від внутрішніх і зовнішніх загроз [2; 419].

Духовно-моральне здоров'я особистості – є показником стійкого внутрішнього стрижня, «іммунітету» проти засилля пошлості, аморальності насилля та екстремізму. Така людина володіє певними етично-естетичними знаннями, вміє самостійно зробити правильний вибір в отриманій інформації: СМІ, Інтернет ресурсів, сучасному мистецтві, молодіжній субкультурі.

Під здоровим духовно-моральним обліком майбутніх учителів розуміються характеризуючи її смислові життєві установи (ідеї, почуття, моральні, гуманістичні цінності, стан особистісного та масової свідомості), що духовно-морально захищені. Слід передбачити широкий спектр відповідальності за заподіяння шкоди духовним основам життя людини, що особливо актуально для пострадянським державам, так як на даний момент існує реальна небезпека підміни національно-духовних цінностей універсальними вестернізованими цінностями за допомогою впровадження в суспільну свідомість чужої ментальності, стереотипів мислення та поведінки.

Отже, враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що питання формування духовно-морального здоров'я майбутніх учителів можна по праву вважати надзвичайно актуальною проблемою сьогодення, так як воно – є показником стійкого внутрішнього стрижня, «іммунітету» у педагогічному процесі формування соціокультурної безпеки майбутніх учителів.

Перспективи використання результатів дослідження полягають в більш детальнішому дослідженні духовно-морального здоров'я як фактора сформованості соціокультурної безпеки майбутніх учителів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Антонова Л.Л. Социокультурная безопасность и консолидация общества / Антонова Л.Л., Полюшкевич О.А. Современные исследования социальных проблем (электронный научный журнал), №12(20), 2012 [Режим доступа] www.sisp.nkras.ru

2. Микрюков В.Ю. Безопасность жизнедеятельности // учебн. пособие / В.Ю. Микрюков – Узд.2-е // Ростов Н/Дону; 2007. – 557 с.

ПРОФІЛАКТИКА АБОРТІВ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

**О.Я. МЕЛІКОВ, О.С. КУХТА,
М.О. КВІТКО, С.А. КУЗНЄЦОВА**

*ДВНЗ «Криворізький національний університет»
Криворізький педагогічний інститут,
Кривий Ріг, Україна*

Постановка проблеми. Народженню здорових і бажаних дітей допомагає планування сім'ї – один з основних способів вирішення глобальних демографічних проблем стабілізації населення планети. Її складові - це попередження (профілактика) небажаної вагітності та абортів.

В Україні рівень абортів та їх наслідки все ще викликають велике занепокоєння. У структурі причин материнської смертності, якій можна було запобігти, аборти і пов'язані з ними ускладнення забирають життя майже кожної десятої жінки, що померла під час вагітності. Не зважаючи на тенденцію до зниження, рівень абортів в Україні залишається найбільш високим серед країн Європи і становить 21,1 на 1000 жінок фертильного віку; 45,8 - на 100 вагітностей, 84 - на 100 пологів [1].

Як правило, у юних жінок вагітність у 75-85% є небажаною і закінчується штучним її перериванням. Наслідки проведеного штучного переривання вагітності супроводжують жінку практично все її життя, оскільки не виключається вірогідність патологічних змін в організмі як матері, так і плода [2].

Україна вже увійшла до п'ятірки держав, що лідирують за кількістю переривань вагітності. Фахівці відзначають масовість цього явища. Попри деяке поступове зниження, з року в рік в Україні все одно фіксують 200-250 тисяч випадків штучного переривання вагітності – за офіційною статистикою. За роки незалежності в Україні зроблено 30 мільйонів абортів (неофіційні дані громадських організацій) [3]. Кожен третій аборт в Україні - проблемний, тобто у кожної третьої української жінки після нього виникають проблеми зі здоров'ям, а нерідко все це закінчується безпліддям [4].

Актуальність. Проблема формування репродуктивного здоров'я молоді, в тому числі й профілактики абортів, є актуальною в Україні на сьогодні. Особливої уваги заслуговує питання переривання вагітності у дівчат та жінок молодого віку, коли інтенсивність репродуктивної функції є найбільш високою. Сексуальна активність підлітків та молоді, яка виросла в останні десятиліття, призвела до різноманітних проблем у вигляді небажаної вагітності, абортів, інфекції, що передаються статевим шляхом,

Методологія дослідження. Метою нашої роботи було проаналізувати сучасний стан репродуктивного здоров'я студенток педагогічного інституту, виявити рівень обізнаності студенток з питань стосовно абортів. В соціологічному